

קוֹנְטֵרַס

תְּבַרַח מֵהָר

יִתֵּן עֲצוֹת נִפְלְאוֹת לְכָל בַּר יִשְׂרָאֵל, אִיךְ לְבָרוּם
מִהָרַע וְהִטְמָאָה הַמִּתְפַּשְׁטִים עֲכָשׁוּ בְּעוֹלָם, וַיַּחֲזֶק
וַיֹּאמֶץ וַיַּעֲזֹד וַיִּשְׁמַח אֶת כָּל מִי שֶׁנִּפְּל וְנִכְשַׁל כְּבָר.

בְּנוֵי וּמִיֶּסֶד עַל־פִּי דְבָרֵי

רַבֵּנוּ הַקְּדוֹשׁ וְהַנּוֹרָא, אֹר הַגְּנוּז וְהַצָּפוֹן

בוֹצִינָא קְדִישָׁא עֲלָאָה, אֲדוֹנֵנוּ, מוֹרְנוּ וְרַבֵּנוּ

רַבִּי נַחֲמָן מִבְּרֵסְלָב, זְכוּתוֹ יִגָּן עָלֵינוּ

וְעַל־פִּי דְבָרֵי תַלְמִידוֹ, מוֹרְנוּ הַגָּאוֹן

הַקְּדוֹשׁ, אֹר נִפְלָא, אֲשֶׁר כָּל רַז לֹא אָנִים לִיה

רַבִּי נַתָּן מִבְּרֵסְלָב, זְכוּתוֹ יִגָּן עָלֵינוּ

וּמִשְׁלָב בְּפִסּוּקֵי תוֹרָה, נְבִיאִים, פְּתוּבִים וּמֵאַמְרֵי

חֲכָמֵינוּ הַקְּדוֹשִׁים מִגְּמָרָא וּמִדְרָשִׁים וְזֵהר הַקְּדוֹשׁ

הוֹבָא לְדָפוּס עַל־יְדֵי

חֲסִידֵי בְּרֵסְלָב

עִיה"ק יְרוּשָׁלַיִם תּוֹבֵב"א

מוֹהֲרָא"ש נ"י אָמַר, שְׂאָדָם צָרִיךְ
לְדַעַת, פִּי מִהָרַע וְהַעֲצָבוֹת, הַמְרִירוֹת
וְהַדְּפָאוֹן צָרִיכִים לְבָרַח מֵהַ שְׂיֹתָר
מֵהָר, כְּמוֹ שְׂבוֹרְחִים מֵאֵשׁ שׁוֹרֵף,
וְאָסוּר לְהַפְנֹס בְּטוֹעֵן וְנִטְעֵן עִם הַיֵּצֵר
הָרַע כָּלֵל, רַק לְדַעַת שְׂמִהָרַע וְהַחֲשֵׁךְ
וְהַיֵּאוֹשׁ צָרִיכִים לְבָרַח מֵהַ שְׂיֹתָר
מֵהָר, וְאִזְ דִּיקָא יִצְלִיחַ דְּרַכּוּ תָּמִיד.

(אמרי-מוהרא"ש, חלק ב', סימן תתקמה)

קוֹנְטֵרַס

תְּבַרַח מֵהָר

א.

בְּנֵי הַיָּקָר! עָלֶיךָ לְדַעַת, אֲשֶׁר חֲכָמֵינוּ
הִקְדוּשִׁים אָמְרוּ (בְּרָכוֹת ס.א.): שְׁנֵי יִצְרִים בָּרָא
הִקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא בְּאָדָם — אֶחָד יִצָּר טוֹב וְאֶחָד
יִצָּר הָרָע, הַיִּצָּר טוֹב מְשַׁכְּנֵעַ אֶת הָאָדָם רַק לְחֹזֶר
בְּתִשׁוּבָה לְהִקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, וְלַעֲשׂוֹת אֶת רְצוֹנוֹ
יְתַבָּרַךְ, וְלִהְפֹּךְ הַיִּצָּר הָרָע מִסִּית אֶת הָאָדָם רַק
לְהִתְרַחֵק מִהִקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, וּמְכַנִּים בּוֹ קְשִׁיּוֹת
וּבְלִבּוּלִים נִגְדוּ יְתַבָּרַךְ. וְהִנֵּה רַבְּנוּ ז"ל אוֹמֵר
(לְקוּטֵי-מוֹהַר"ן, חֶלֶק א' סִימָן מ"ט), אֲשֶׁר מִחֲשָׁבוֹת
טוֹבוֹת זֶה הַיִּצָּר טוֹב וּמִחֲשָׁבוֹת רָעוֹת זֶה הַיִּצָּר
הָרָע. וְלָכֵן עָלֶיךָ לְדַעַת, אֲהוּבֵי, בְּנֵי! אִם אַתָּה

רוצה להתגבר על הרע, ראה רק לשמור על המחשבה, ותחשב רק טוב, אז יהיה לך טוב, כי הכל הולך כפי המחשבה. ולכן לא בחנם שהזהיר אותנו רבנו ז"ל כל-כף על קדשת וטהרת המחשבה, ואמר (לקוטי-מוהר"ן, חלק א', סימן כא), שבמקום שאדם חושב — שם כל האדם. ולכן צריך להרגיל את עצמו למחשבות קדושות, תמיד לחשב רק ממנו יתברך, ואז יהיה אצלו יתברך. ואמר רבנו ז"ל (לקוטי-מוהר"ן, חלק ב', סימן ג'), שאדם יכול להשתלט על המחשבה שלו, להטותה כרצונו, כי אי אפשר לשתי מחשבות לחשב יחד, ולכן צריכים לתפס את המחשבה תמיד, שתחשב רק טוב, ואז תהיה בטוב. ואמר רבנו ז"ל (לקוטי-מוהר"ן, חלק ב', סימן נג), שהמחשבה מאד מאד יקרה, ויכולים עמה לעלות עד אין סוף, ולכן צריכים מאד מאד לשמרה, כי כל מחשבה ומחשבה שאדם חושב — זה עולם שלם, ולכן הצדיקים רק מיתדים יחודים, וכך בונים עולמות, על-ידי קדשת מחשבתם, שמיתדים שמותיו יתברך, ועולים עד אין סוף, ומשיגים רוחניות חיות אלקות. ולהפך הזהירנו רבנו ז"ל מאד מאד מהרהור רע, ואמר (לקוטי-מוהר"ן, חלק ב', סימן קיד),

שצריכים להזהר מאוד מאוד מהרהור רע, כי הרהור רע פוגם ומטמא את כל האדם.

והנה לצערנו הרב, שיטנא נצח, השטן נצח, והקים כל מיני כלי משחית, לתפס את האדם ולהפנט אותו, על-ידי מראות רעים, שאדם יושב מול כלי משחית: טלוויזיה, או וידיאו, או מחשב, או שאר מרעין בישין שהמציאו, אשר שם יכולים לראות את כל הזממות והטמאות שבְעוֹלָם, רחמנא לישזבן, וזה מטמא ושורף את המחשבה לגמרי, עד שאדם אינו מסגל לחשב כָּבֵר טוב. כי חכמינו הקדושים אמרו (סוטה ת.): אין יצר הרע שולט אלא בְּמָה שְׁעֵינִי רואות; וברגע שאדם מסתפל בטנופות של ערם, שקוץ, תעוב וזהו, כָּבֵר שורף את מח מחשבתו, ששם משכן הנשמה, כי המחשבה היא לבוש של הנשמה, ותכף-ומיד כשֶׁמֶטמא את הלבוש, רחמנא לישזבן, גורם כתמים מכערים על הנשמה, ומוריד את נשמתו לעמקא דתהומא רבה, וסובל מה שסובל; כי כל הסבל שאדם סובל, זה רק מחמת מח מחשבתו שנמצא במקור הקלפות, וכמאמרם ז"ל (ירושלמי שבת, פרק יד, הלכה ג'): "והסיר הוי"ה ממך כל חלי"

— זה הרעיון, דאמר רבי אליעזר "ונתן על ברזל על צוארף" — זה רעיון. אמר רבי אבון "והסיר הוי"ה ממך כל חלי" — זה יצר הרע, שראשו מתוק וסופו מר; הרי שלף לפניך, שהכל הולך כפי הרעיון והמחשבה. ויש בני-אדם שמענים עצמם, רק על-ידי הרעיונות והמחשבות זרות, שזה כמו מחלה שנדבקה באדם, שיש לו רעיונות רעים, ומכנים בעצמו כל מיני מחשבות זרות והרהורים מגנים, עד שישנם, שכל-כף נכנסו בטמאה ובזהמא הזו, שקשה להם לצאת מזה, והם נרדפים מעצמם, וסובלים סבל גדול מאד. ויש בני-אדם, שנעשו חולים מזה, פשוטו כמשמעו, כי המחשבות והרעיונות רעים הורסים את הבריאות שלהם לגמרי.

וכל זה בא מזה שאדם מכניס במח מחשבתו טמאה וזהמה של הסתכלות בכלי המשחית: טלויזיה, וידאו, אינטרנט ומחשבים, שהם הכלי זין של הסמ"ך-מ"ם בדור הזה, כי כנגד זה שאדם צריך לחשב רק ממנו יתברך, ולהיות בטל ומבטל אל האין סוף ברוך הוא תמיד, ולחשב רק מעצם עצמיות חיות אלקותו יתברך, איך שמלא כל

עֲלֵמִין וְסוּבֵב כָּל עֲלֵמִין וּבְחוּף כָּל עֲלֵמִין, שְׁזֵה סוּד
 אָרִיף אֲנַפִּין דְּקַדְשָׁה, שְׁבִכָל פְּנֵה שְׁפוּנָה, הוּא רוּאָה
 וּמְרַגֵּישׁ רַק אֶלְקוּת, בָּא הַסֵּמ"ךְ-מ"ם וּמְכַנִּיס בּוֹ
 אָרִיף אֲנַפִּין דְּקַלְפָּה, שְׁבִכָל פְּנֵה שְׁפוּנָה הוּא רוּאָה
 רַק פְּרִיצוֹת — עֵלִם, שְׁקוּץ, תְּעוּב וְזֵהוּם, רַחֲמָנָא
 לִישְׁזָבֵן, כְּמוּבָא בְּדַבְרֵי רַבְנּוּ ז"ל (לְקוּטֵי-מוֹהַר"ן, חֵלֶק
 א', סִימָן רמב); וְזֵה הַנְּסִיוֹן הַכִּי קָשָׁה בְּדוֹר הַזֶּה. וְלִכֵּן
 כְּשֶׁבֶר יִשְׂרָאֵל מוֹסֵר אֶת נַפְשׁוֹ בְּשִׁבִיל הַקְּדוּשָׁה-
 בְּרוּף-הוּא, וּמְדַבֵּק אֶת עֲצָמוֹ רַק בְּאֵין סוּף בְּרוּף
 הוּא, וּמְכַנִּיס בְּמַח-מַחֲשַׁבְתּוֹ רַק אֶת הַבוֹרָא יִתְבַרַךְ
 שְׁמוֹ, עַל-יְדֵי-זֶה נִטְהָר כָּל הָאָדָם. וְלִכֵּן, אֶהוּבֵי,
 בְּנֵי! מֵאַחַר שֶׁיֵּשׁ לָךְ נְסִיוֹן קָשָׁה מְאֹד, הֵן מַעֲצָמָךְ,
 שִׁיצְרָךְ מִסִּית אוֹתְךָ לְהִסְתַּכֵּל בְּכִלֵי הַמְּשַׁחִית:
 טְלוּיִזְיָה, וִידִיאוֹ, אִינְטֵרְנֵט וּמַחֲשָׁבִים, וְכֵן לְהִסְתַּכֵּל
 עַל נָשִׁים, וְהֵן מַחְבְּרִיךָ, שְׁמִסִּיתִים אוֹתְךָ לְכָל מִינֵי
 זֵהמוֹת וְטִמְאוֹת, וּמְנַבְּלִים אֶת פִּיהֶם, אֲנָא "תְּבַרַח
 מֵהָר" מֵהֶם כְּמוֹ שְׁבוֹרְחִים מֵאֵשׁ שׁוֹרֵף, כִּי מֵה לָךְ
 עִם הַכִּלֵי מְשַׁחִית וְהַתְּבָרִים הָרַעִים, אֲשֶׁר רַק יוֹרִידוּ
 אוֹתְךָ לְשִׁאוֹל תַּחֲתִית וּמַתְּחָתִיו, שְׁלֵא תוּכַל אַחֲרֵ-
 כֵּךְ לָקוּם, כִּי מִי שְׁמַרְגִּיל אֶת עֲצָמוֹ לְהַמְשֵׁךְ אַחֲרֵ
 הַטְּמָאָה וְהַזְּהָמָא הַזֶּה, קָשָׁה לוֹ אַחֲרֵ-כֵּךְ מְאֹד מְאֹד
 לְצֵאת מִזֶּה. וְלִכֵּן הַפְּקֵחַ בּוֹרַח בְּעוֹד מוֹעֵד.

ב.

אֶהוּבִי, בְּנִי! עָלֶיךָ לְזָכֹר, שְׁהַסְמֵךְ-מִ"ם רוֹדֵף
 אַחֲרֶיךָ מְאֹד, וְרוֹצֵה לְהַכְשִׁיל אוֹתְךָ בְּכָל מִינֵי
 עֲוֹנוֹת וַחֲטָאִים שֶׁל פָּגַם הַבְּרִית, וְהֶעֱקָר בַּחֲטָא
 הַמְּגִנָּה שֶׁל הוֹצֵאת זֶרַע לְבִטְלָה, שָׁבָא עַל-יַדֵי
 הַרְהוּרִים רָעִים, כְּמֵאֲמָרָם ז"ל (עֲבוּדָה זָרָה כ:):
 "וְנִשְׁמַרְתָּ מִכָּל דְּבַר רַע", שֶׁלֹּא יִהְיֶה אָדָם בַּיּוֹם,
 וַיָּבֹא לְיַדֵי טְמֵאָה בְּלִילָה, וְאָמְרוּ חֲכָמֵינוּ הַקְּדוֹשִׁים
 (סִנְהֶדְרִין מֵה:): אֵין יֵצֵר הָרַע שׁוֹלֵט אֶלָּא בַּמָּה שֶׁעִינָיו
 רוֹאוֹת; וְלִכֵּן "תְּבַרַח מֵהָר" מִכָּל מִינֵי רְאִיּוֹת
 אֲסוּרוֹת, שֶׁהוֹרְסוֹת אֶת הָאָדָם לְגַמְרֵי, וְכֵמֵאֲמָרָם
 ז"ל (יוֹמָא עֲד:): טוֹב מֵרְאָה עֵינַיִם בְּאִשָּׁה יוֹתֵר
 מִגּוֹפּוֹ שֶׁל מַעֲשֵׂה, שֶׁנֶּאֱמַר (קֹהֶלֶת ו): "טוֹב מֵרְאָה
 עֵינַיִם מִהֲלֹךְ גִּפְשׁ", כִּי הַהִסְתַּכְּלוּיּוֹת רָעוֹת שֶׁאָדָם
 מִסְתַּכֵּל עַל נָשִׁים וְעַל תְּמוֹנוֹת תּוֹעֵבָה, וְעַל שְׂאֵר
 שְׂקוּץ, זֶהוּם, עֵרֶם וְתַעֲוֹב, זֶה מְטַמֵּא אֶת מַח
 מַחֲשַׁבְתּוֹ, שֶׁהוּא מְשַׁכֵּן וְלָבוֹשׁ נִשְׁמָתוֹ. וְאָמְרוּ
 חֲכָמֵינוּ הַקְּדוֹשִׁים (בְּמִדְבָר רַבָּה, פְּרָשָׁה י', סִימָן ב'): מָה
 רָאָה הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא לְשָׂאֵל מִיִּשְׂרָאֵל הַלֵּב
 וְהָעֵינַיִם שֶׁיְהִיוּ אַחֲרָיו? לְפִי שֶׁהֶעֱבְרָה תְלוּיָהּ בָהֶם,
 הֲדָא הוּא דְכָתִיב (בְּמִדְבָר טו): "וְלֹא תִתּוֹרוּ אַחֲרֵי

לְבַבְכֶם" וְגו', עֵינָא וְלָבָא תְרִי סְרִסוּרֵי דְחֻטָּאָה
 אֵינוֹן, "כִּי שׁוּחָה עֲמָקָה זֹנָה" (מְשָׁלִי כג) כְּשֵׁם
 שְׁאָמַר מִשָּׁה "אֲשֶׁר אַתֶּם זֹנִים אַחֲרֵיהֶם", לוֹמַר
 שְׁהֲזִנּוּת תְּלוּיָה בָהֶם, הָעֵינַיִם רוֹאוֹת אֶת הַזֹּנָה,
 וְהַלֵּב מְהַרְהֵר אַחֲרֶיהָ, כִּךְ אָמַר רוּחַ-הַקֹּדֶשׁ עַל-יַדִּי
 שְׁלֵמָה: "כִּי שׁוּחָה עֲמָקָה זֹנָה", לָמָּה קָרָאָה
 שׁוּחָה? עַל שֵׁם "כִּי שְׁחָה אֶל מְוֹת בֵּיתָה", עֲמָקָה,
 כְּמָה דְתִימָא (מְשָׁלִי ח): "בְּעֲמָקֵי שְׁאוּל", כִּי עַל-יַדִּי
 שְׁאָדָם אֵינוֹ נִזְקֵר לְהִסְתַּכֵּל בְּכָל מִינֵי תוֹעֵבוֹת רָעוֹת
 שֵׁישׁ הַיּוֹם, כְּגוֹן: טְלוּיָזָה, וִידִיאוֹ וְאֵינְטֶרְנֵט, שְׁהֵם
 כְּלֵי מִשְׁחִית, הַמּוֹרִידִים אֶת הָאָדָם לְנִקְבָּא דְתַהוֹמָא
 רַבָּה, שְׁעֲלִיָהֶם נֶאמַר (מְשָׁלִי ב') "כָּל בָּאִיָּה לֹא
 יִשׁוּבוּן, וְלֹא יִשְׁיִגּוּ אַרְחוֹת חַיִּים"; כִּי מִי שְׁנוֹפֵל
 בְּלְכוּף הַזֶּה, כְּבָר קָשָׁה לוֹ מְאֹד מְאֹד לְצֵאת מִמֶּנּוּ.
 וְלִכֵּן רָאָה, אֲהוּבֵי, בְּנֵי! אִף שְׁנַפְלֵתָ כְּבָר בְּזַהְמָא
 זוֹ, וְיִצְרָךְ מִתְגַּבֵּר עָלֶיךָ מְאֹד מְאֹד לְהִסְתַּכֵּל
 בְּמִקּוֹמוֹת הַמְטַנְפִים וְהַמְזַהְמִים, דַּע לָךְ, שְׂרַבְנוּ ז"ל
 אָמַר (לְקוּטֵי-מוֹהַר"ן, חֶלֶק ב', סִימָן עח), אֲשֶׁר אֵין שׁוּם
 יֵאוּשׁ בְּעוֹלָם כָּלֵל, אֲפִלוּ שְׁאָדָם נָפֵל כְּבָר לְמִקּוֹם
 שְׁנַפֵּל, גַּם מִשֵּׁם יְכוּלִים עֲדִין לְצֵאת, אִם רַק
 מִתְגַּבְּרִים בְּכָל הַפְּחוֹת, וּבְפֶרֶט כְּשִׁמְתַּפְּלִים הַרְבֵּה
 לְהַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא וְצוּעֵקִים אֵלָיו יְתַבְּרֵךְ (יוֹנָה ב'):

"מִבְּטֶן שְׂאוֹל שׁוֹעֲתִי שְׁמַעַת קוֹלִי, וַתִּשְׁלִיכֵנִי
 מִצּוֹלָה בְּלִבֵּב יָמִים וְנָהָר יִסְבְּבֵנִי, כָּל מִשְׁפָּרֶיךָ
 וְגִלְיָךְ עָלַי עָבְרוּ, וְאֲנִי אֲמַרְתִּי נִגְרַשְׁתִּי מִנֶּגֶד עֵינֶיךָ,
 אַךְ אוֹסִיף לְהֵבִיט אֶל הַיָּכַל קִדְשֶׁךָ, אֲפֹפוּנֵי מַיִם עַד
 נֶפֶשׁ תְּהוֹם יִסְבְּבֵנִי סוּף חָבוּשׁ לְרֹאשִׁי, לְקַצְבֵי הָרִים
 יִרְדְּתִי"; וְאִזּוּ בְּוַדַּאי תִּפְלְתֶךָ לֹא תָשׁוּב רִיקָם, וּבְלִבְד
 שְׁלֹא תַעֲזֹב עֲצָמֶךָ בְּשׁוּם פָּנִים וְאִפֶּן מִתְּפִלָּה
 וַתַּחֲנוּנִים; כִּי בְּאַמַּת מִי שֶׁשָּׁכַח נֶפֶל בַּחֲטָא הַמְּגִנָּה
 הַזֶּה, וְרָגִיל לְהִסְתַּפֵּל בְּתַמוּנֹת תּוֹעֵבָה וּבְנָשִׁים,
 וּבְכָל מִינֵי שְׁקוּץ, תַּעֲזֹב וְזֵהוּם, קָשָׁה לוֹ מְאֹד לְצֵאת
 מִזֶּה, וְצָרִיךְ הַרְבֵּה רַחֲמִים, כְּדֵי לְצֵאת מֵהַזֵּהָמָה
 הַזֶּה, כִּי הִיא נִדְבָקֶת בְּאָדָם כְּמוֹ קַלְפָּה קָשָׁה מְאֹד,
 שְׂאֵי אֶפְשָׁר בְּשׁוּם פָּנִים וְאִפֶּן לְהַפְרֹד מִמֶּנָּה, אֲבָל
 אִם אָדָם חֲזַק בְּתִפְלָה וּבִבְקָשָׁה, וּבָא בְּכָל יוֹם אֵלָיו
 יְתַבָּרֵךְ, וְהוּא בּוֹכָה וּמְבַכָּה שָׁמַיִם וָאָרֶץ עַל מֵר
 גוֹרְלוֹ, וּמְבַקֵּשׁ וּמְתַחַנֵּן מִמֶּנּוּ יְתַבָּרֵךְ, שְׂיִזְכֶּה לְצֵאת
 מֵהַזֵּהָמָה וְהָרַע וְתִקְלָפָה הַזֶּה, סוּף כָּל סוּף יִזְכֶּה
 לְצֵאת מִזֶּה, וּבְלִבְד שְׂיִהְיֶה עֶקֶשׁן גָּדוֹל מְאֹד לֹא
 לַעֲזֹב אֶת מְקוֹמוֹ שֶׁהוּא תִּפְלָה; כִּי כָּל זְמַן שֶׁאָדָם
 חֲזַק בְּתִפְלָה, יֵשׁ לוֹ תִקְוָה לְתַקֵּן הַכֹּל.

וְצָרִיךְ שְׂתַדַּע, אֲהוּבֵי, בְּנֵי! אֲשֶׁר בָּזָה הָעוֹלָם

הָאָדָם נִמְצָא בְּסִפְנֵי תְּמִידִית, שְׁלֹא יִפֹּל בְּנוֹקְבָא דְתַהוּמָא רַבָּה יוֹתֵר וְיוֹתֵר, וּבִפְרֹט מִי שְׁפָכַר הַרְגִיל אֶת עֲצָמוֹ לְהִסְתַּכֵּל בְּמִקוּמוֹת הַמְטַנְפִים וְהַמְזוּהָמִים, וּבְכָל מִינֵי תוֹעֵבוֹת רָעוֹת, לוֹ קָשָׁה מְאֹד מְאֹד לְצֵאת מִזֶּה, כִּי הָעֵבֶרָה קְשׁוּרָה בּוֹ כְּכֹלֵב, רַחֲמָנָא לִישׁוּבָן, וּמִזֶּה בָּא, שְׁבִינֵי-אָדָם שְׁפָכַר נִכְשְׁלוֹ בַּזְהָמָה הַזֹּאת, נִדְמָה לָהֶם שְׂאֵף פֶּעַם לֹא יֵצְאוּ מִמֶּנָּה, וְלִכֵּן הֵם מִתְרַשְׁלִים מִתְפַּלֵּה. וּבְאַמַּת הִיא טְעוֹת חֲמוּרָה, כִּי כָל זְמַן שְׂאָדָם צוֹעֵק וּמִתְחַנֵּן אֵלָיו יִתְבַּרֵּךְ עַל מַר גּוֹרְלוֹ, וּבּוֹכָה לְפָנָיו יִתְבַּרֵּךְ עַל צָרוֹת נַפְשׁוֹ, שְׁפָכַר נִכְשַׁל בַּמָּה שְׁנִכְשַׁל, וְיֵרֵד לְמָקוֹם שְׁיֵרֵד, אֲזִי יֵשׁ לוֹ תִקְוָה לְתַקֵּן הַכֹּל, כִּי תְּפִלָּה הִיא הַכְּלִי וַיֵּן שֶׁל בַּר יִשְׂרָאֵל, כַּמּוּבָא בְּדִבְרֵי רַבֵּנוּ ז"ל (לְקוּטֵי-מוֹתֵר"ן, חֶלֶק א', סִימָן ב'), וְכָל זְמַן שְׂאָדָם אוֹחֵז בְּיָדוֹ אֶת כְּלֵי זֵינוֹ שֶׁהוּא חָרַב הַתְּפִלָּה, וְאֵינוֹ מִתְיָאֵשׁ מִן הַרְחָמִים — לְבִסוּף יִנְצַח, וְאֵף שְׂיִדְמָה לוֹ כְּאֵלוֹ אֲבָד מְנוּס וְתִקְוָה מִמֶּנּוּ, וּכְאֵלוֹ אֵף אֶחָד אֵינוֹ שׁוֹמֵעַ אוֹתוֹ, אֲסוּר לוֹ לְהִתְיָאֵשׁ בְּשׁוּם פָּנִים וְאֶפֶן. וְאָמְרוּ חֲכָמֵינוּ הַקְּדוּשִׁים (מִדְרָשׁ שׁוֹחֵר טוֹב, תְּהִלִּים ד'): "קוּלִי אֵל הַיְיָ" הָאֶקְרָא", אֵין לִי אֵלָא בְּזִמַּן שֶׁהוּא בְּנוֹי, כְּשֶׁהוּא חָרוֹב מַנִּין? תְּלַמּוּד לֹאמַר "בְּקִרְאֵי עֲנִי" — כָּל זְמַן שְׂאֶקְרָא; הֵינּוּ אָדָם צָרִיךְ לְצַעֵק

וְלִהְתַּפְּלֵל אֵלָיו יִתְבַּרַךְ תָּמִיד, אֲפֹלוּ שְׁנֵדָמָה לוֹ
 שֶׁהוּא חָרַב וְנִחָרַב, וְאֵין לוֹ כָּבֵד תִּקְוָה, עִם כָּל זֹאת
 הֶקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא שׁוֹמֵעַ בְּתַפְלָתוֹ, אֲפֹלוּ שֶׁהוּא
 כְּמוֹ שֶׁהוּא. וְאִם הֵייתָ יוֹדֵעַ אֵיזָה רַעַשׁ תַּפְלָתְךָ
 עוֹשָׂה בְּכָל הָעוֹלָמוֹת, וּבְפֶרֶט בְּשָׁעָה שֶׁאַתָּה בּוֹכָה
 עַל מֵר גּוֹרְלְךָ, וְאֵיךְ שֶׁנִּפְלַתָּ בְּבֶן וּבְלִכְלוּךָ כְּזֶה,
 וְאֵינְךָ יָכוֹל לְצַאת מִזֶּה, לֹא הֵייתָ עוֹזֵב אוֹתוֹ יִתְבַּרַךְ,
 אֲלֹא מִמְּשִׁיךְ לְהִתְפַּלֵּל תַּפְלָה אַחֵר תַּפְלָה; כִּי כָּל
 תַּפְלָה וְכָל תַּחֲנָנָה וְכָל בִּקְשָׁה עוֹשָׂה רֶשֶׁם גָּדוֹל
 בְּשָׁמַיִם, אֵךְ מַחַמַּת שְׁאֲדָם אֵינוֹ מְסַגֵּל לְהַבִּין
 וְלִרְאוֹת אֶת זֶה, בְּעֵבֹר זֶה הוּא מִתְרַשֵּׁל, וְכָכָל
 שֶׁמִּתְרַשֵּׁל בְּתַפְלָה, עַל-יְדֵי-זֶה יֵצְרוּ מִתְגַּבֵּר עָלָיו
 יוֹתֵר וְיוֹתֵר. וְלִכֵּן קִדְּם רְאָה, אֶהוּבִי, בְּנִי, לְנוֹס,
 וְ"תְבַרַח מֵהָר" מִהַזְּהָמָה שֶׁנִּפְלַתָּ אֵלֶיךָ, מִכָּל מִינֵי
 תְּמוֹנוֹת תּוֹעֵבָה, שְׁקוּץ, תְּעוּב וְזֵהוּם, וְתִרוּץ אֵלָיו
 יִתְבַּרַךְ בְּתַפְלָה וּבִבְקָשָׁה, אֲזִי סוּף כָּל סוּף תִּזְכָּה
 לְצֵאת וּלְהִתְגַּבֵּר וּלְעֵבֹר עַל הַכֹּל.

ג.

צָרִיךְ שֶׁתִּדַע, אֶהוּבִי, בְּנִי! כִּי אָדָם שֶׁכָּבֵר
 נִכְשֵׁל בְּפָגַם הַבְּרִית, הוּא נִמְשָׁךְ יוֹתֵר לְעֵצְבוֹת

וּלְמַרָּה שְׁחוּרָה, כִּי הִקְלָפָה הַמַּחְטָאֵת אֶת הָאָדָם
 בְּפָגַם הַבְּרִית נִקְרָאת עַל שֵׁם יְלָלָה, שְׁנֹכְנִס בְּאָדָם
 עֲצָבוֹת וְדַכְאוֹן. וְלָכֵן, אֲהוּבֵי, בְּנֵי! אַתָּה יוֹדֵעַ
 שְׁחַטָּאת בַּחֲטָא הַמְּגִנָּה הַזֶּה שֶׁל פָּגַם הַבְּרִית,
 "תְּבַרַח מְהֵרָה" מִהָעֲצָבוֹת וְהַמְּרָה שְׁחוּרָה; כִּי בְּפִרוּשׁ
 גְּלָה לָנוּ רַבְּנוּ ז"ל (לְקוּטֵי-מוֹהַר"ן, חֵלֶק א', סִימָן קס"ט),
 שְׂאֵם אָדָם בְּשִׂמְחָה, הִקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא בְּעֲצָמוֹ
 שׁוֹמֵר אוֹתוֹ, שְׁלֹא יָבוֹא לְיָדֵי מַכְשׁוֹל שֶׁל פָּגַם
 הַבְּרִית. וְלָכֵן תַּעֲשֶׂה כָּל מִינֵי פְעֻלוֹת שְׂבָעוּלָם
 לְשִׂמְחָה אֶת עֲצָמָהּ, כִּי הַשִּׂמְחָה זֹאת גְּאֵלֶת הַנֶּפֶשׁ, כְּמוֹ
 שְׂפָתוֹב (תְּהִלִּים ס"ט): "קִרְבָּה אֶל נַפְשִׁי גְּאֵלָה"; כִּי
 גַם עֲכָשׁוּ יְכוּלִים לְגַאֵל אֶת הַנֶּפֶשׁ מִכָּל הַצָּרוֹת
 וְהִיסוּרִים — אִם אָדָם רַק בְּשִׂמְחָה, וְצָרִיכִים
 לְהַכְרִיחַ אֶת עֲצָמוֹ לָבוֹא לְשִׂמְחָה אֱמֵתִית, כְּמוֹ
 שְׂאֵמֵר רַבְּנוּ ז"ל (לְקוּטֵי-מוֹהַר"ן, חֵלֶק ב', סִימָן כ"ד), שְׂאֵי
 אֶפְשָׁר לָבוֹא לְיָדֵי שִׂמְחָה, אֶלֶּא עַל-יָדֵי שִׂיכְרִית אֶת
 עֲצָמוֹ עִם כָּל הַכַּחוֹת; כִּי כָּפִי פִּגְעֵי וּמְקָרֵי הַזְּמַן
 קָשָׁה מְאֹד מְאֹד לְשִׂמְחָה, כִּי טָבֵעַ שֶׁל הָאָדָם שְׁנַמְשֵׁךְ
 אֶל עֲצָבוֹת וּמְרָה שְׁחוּרָה וְדַכְאוֹן פְּנִימִי, וּבְכַרְט מִי
 שִׁיּוֹדֵעַ בְּנִפְשׁוֹ שְׂפָגַם וְחֲטָא, הוּא נִמְשָׁךְ יוֹתֵר וְיוֹתֵר
 אֶל מְרִירוֹת וְדַכְאוֹן, וְקָשָׁה לוֹ מְאֹד מְאֹד לְצֵאת
 מִזֶּה. וְלָכֵן תַּעֲשֶׂה כָּל מַה שְׂבִינְדֵךְ וּבִיכְלִתֵךְ לְהִיּוֹת

רק בְּשִׂמְחָה. וְעַקֵּר הָעֲצָה לְשִׂמְחָה — לְשִׂמְחָה
 עֲכָשׁוּ בְּנִקְדַת יְהוּדוּתוֹ, וְלֹא יִדְחֹף אֶת הַשִּׂמְחָה מִיּוֹם
 לְיוֹם, כְּמוֹ שְׂאוּמְרִים חֲכָמֵינוּ הַקְּדוֹשִׁים (תְּנַחוּמָא
 שְׁמִינֵי ב'): אֵין הַשִּׂמְחָה מִמְתַּנַּת לְאָדָם, לֹא כָּל מִי
 שֶׁשִּׂמַּח הַיּוֹם שִׂמַּח לְמָחָר; וְלָכֵן צְרִיכִים לַעֲשׂוֹת כָּל
 מִינֵי הַשְּׂתַדְלִיּוֹת לְהִיּוֹת בְּשִׂמְחָה עֲכָשׁוּ, וְאַף שְׂזָה
 מְאֹד מְאֹד קָשָׁה מְרַב עֲוֹנוֹתָיו וְחַטָּאָיו וּפְשָׁעָיו, עִם
 כָּל זֹאת צְרִיכִים לְמָסַר אֶת נַפְשׁוֹ לְהִיּוֹת רַק
 בְּשִׂמְחָה, שְׂזָה הַתְּקוּן הַכִּי גְדוֹל. וְאִם אָדָם הָיָה
 יוֹדֵעַ מַה זֶה שִׂמְחָה, תָּמִיד הָיָה שִׂמַּח, וְהַשִּׂמְחָה
 הָיְתָה מְגֵרֶשֶׁת מִמֶּנּוּ אֶת כָּל הַקְּלָפוֹת וְהַסְטֵרָא
 אַחֲרָא שְׁמִסְבָּבִים אוֹתוֹ, כִּי שִׂמְחָה נוֹבַעַת מְאֻמוּנָה,
 כִּי אֶצְלוּ יִתְבָּרַךְ נֶאֱמַר (דְּבָרֵי-הַיָּמִים-א' טז, כז): "עֲזֹ
 וְחִדְוָה בְּמִקוּמוֹ"; כִּי אֶצְלוּ יִתְבָּרַךְ שְׂרוּיָה רַק
 הַשִּׂמְחָה, וְלָכֵן מִי שֶׁבְּשִׂמְחָה תָּמִיד, סִימָן שֶׁהוּא
 נִמְצָא אֶצֶל הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, וְלִהְפֹךְ מִי שֶׁהוּא
 בְּעֲצָבוֹת וּבְמָרָה שְׂחוֹרָה וּבְדַכְאוֹן, סִימָן שֶׁהַקְּלָפוֹת
 וְהַסְטֵרָא אַחֲרָא מְסַבָּבִים אוֹתוֹ. וְלָכֵן כָּל מִי שֶׁרוֹצֵה
 לְצֵאת מֵהַטְּמָאָה שֶׁנִּפְּלָה שָׁמָּה, עָלָיו לְמָסַר אֶת נַפְשׁוֹ
 לְהִגִּיעַ אֶל מִדַּת הַשִּׂמְחָה, וְהַשִּׂמְחָה בְּעֲצָמָה תּוֹצִיא
 אוֹתוֹ מֵהַחֲשֵׁךְ שֶׁנִּפְּלָה אֵלָיָהּ, כְּמוֹ שֶׁכָּתוּב (יִשְׁעִיָּה נה):
 "כִּי בְּשִׂמְחָה תֵּצֵאוּ", עַל-יְדֵי הַשִּׂמְחָה יְכוּלִים

לְצֵאת מִכָּל הַצָּרוֹת וְהַיְסוּרִים וְהַחֲטָאִים וְהַעֲוֹנוֹת,
וְיִהְיֶה חֲזָק בְּזֶה מְאֹד מְאֹד.

ד.

צָרִיךְ שְׂתַדַּע, אֱהוּבִי, בְּנִי! אֲשֶׁר אָדָם צָרִיךְ
לְחַזֵּק אֶת עַצְמוֹ בְּאַמוּנָה פְּשׁוּטָה בּוֹ יְתַבְּרֵךְ, וְלִידַע
אֲשֶׁר אֵין שׁוּם מְצִיאֹת בְּלַעֲדָיו יְתַבְּרֵךְ כָּלֵל, וְהַכֵּל
לְכָל אֱלֻקוֹת גָּמוּר הוּא, וְכָל מֶה שֶׁעוֹבֵר עַל הָאָדָם
בֵּין בְּגִשְׁמִיּוֹת וּבֵין בְּרוּחָנִיּוֹת — הַכֵּל מִמֶּנּוּ יְתַבְּרֵךְ,
כְּדֵי לְנַסּוֹת אֶת כָּל אֶחָד וְאֶחָד לְאֵן יְבָרַח בְּעֵת
צָרָתוֹ. וְלִכֵּן מֵאַחַר שֶׁנִּפְלְתָה כָּל־כָּךְ, וְנִכְשַׁלְתָּ בְּמָה
שֶׁנִּכְשַׁלְתָּ, וּבַפֶּרֶט בַּפְּגָם הַבְּרִית, רַחֲמָנָא לִישׁוּבָן,
עֲלֶיךָ לְהִתְחַזֵּק וְלִידַע, שֶׁהִירִידָה זֹו תְּכָלִית הָעֲלִיָּה,
וּמִי יוֹדֵעַ אִם לֹא נִפְלְתָה רַק בְּשִׁבִיל זֶה, כְּדֵי שֶׁתּוּכַל
לַעֲשׂוֹת הַתְּחִלָּה חֲדָשָׁה. וְכַמוּבָא בְּדַבְּרֵי רַבֵּנוּ ז"ל
(לְקוּטֵי מוֹהַר"ן, חֵלֶק א', סִימָן רסא): כְּשֶׁנּוֹפֵל אָדָם
מִמְדַּרְגָּתוֹ, יֵדַע שֶׁמֶן הַשָּׁמַיִם הוּא, כִּי הַתְּרַחֲקוֹת
תְּחִלַּת הַתְּקַרְבוֹת, עַל־כֵּן נִפְלַ, שְׂשִׁיתְעוֹרֵר יוֹתֵר
לְהִתְקַרֵּב לְהַשֵּׁם יְתַבְּרֵךְ. וְעַצְתוֹ — שְׂשִׁיתְחִיל מִחֲדָשׁ
לְהַפְּגֵם בַּעֲבוּדַת הַשֵּׁם יְתַבְּרֵךְ, כִּי לֹא הַתְּחִיל
עֲדִין כָּלֵל מֵעוֹלָם. וְזֶה כָּלֵל גָּדוֹל בַּעֲבוּדַת הַשֵּׁם

יתברך, שצריכין ממש בכל יום להתחיל מחדש, כי זה היסוד ביהדות — לעשות בכל פעם התחלה חדשה, ובפרט באמונה הקדושה צריכים בכל יום ובכל שעה ובכל רגע להתחיל מחדש, כי עובר על כל אדם כל-כף הרבה קשיות וספקות, ואשרי מי שזוכה להשליך ממנו כל הקשיות שעולים לו במחו בכל יום ובכל שעה ובכל רגע, כי טבע של אדם מחמת עוונותיו המרבים, ובפרט פגם הברית — הוצאת זרע לבטלה, שעולים לו קשיות וספקות עליו יתברך, אשר כל קשיה וספק זה מינות וכפירות, כי אדם צריך להיות כל-כף תזק באמונה פשוטה בו יתברך, אפלו שהולך נגד רצונו, ועובר עליו מה שעובר, עליו להשליך את שכלו המדמה, ולידע שאין יודעים כלל, אי אפשר לבשר ודם להבין את דרכיו יתברך, כמו שכתוב (ישעיה נה): "כי לא מחשבותי מחשבותיכם ולא דרכיכם דרכי נאם הוי"ה, כי גבהו שמים מארץ, כן גבהו דרכי מדרכיכם ומחשבותי מחשבותיכם"; ולכן אי אפשר לאדם שמגבל בגוף גשמי וחקרי ובזמן, להבין רוחניות חיות אלקותו יתברך. ולכן כל מי שיודע שפגם בברית, עליו לברח מה שיותר מהר מכל מיני קשיות וספקות שיש לו עליו

יְתַבְרַךְ, וַיִּכְנִיס אֶת עֲצָמוֹ בְּאֶמּוֹנָה פְּשׁוּטָה בּוֹ
 יְתַבְרַךְ, וַיְדַבֵּר רַק אֵלָיו יְתַבְרַךְ בְּתַמִּימוֹת
 וּבְפְשִׁיטוֹת, כְּאֲשֶׁר יְדַבֵּר אִישׁ אֶל רֵעֵהוּ וְהִבֵּן אֶל
 אָבִיו, אֲשֶׁר כָּל דְּבוּר וְדְבוּר שְׂמַדְבְּרִים אֵלָיו יְתַבְרַךְ
 — זֶה הַצְּלָחָה נְצַחִית, הַצְּלָחָה כְּזוֹ שְׂאִין לְתֹאֵר
 וְאִין לְשַׁעַר כָּלֵל, כִּי עַל-יְדֵי-זֶה מוֹרִיד אֶת הַשְּׂכִינָה
 בְּעוֹלָם.

וְלָכֵן, בְּנֵי! "תברח מהר" מְכַל הַקְּשִׁיּוֹת
 וְהַסְּפִקוֹת שְׁעוֹלִים עַל לְבָבְךָ. וְכָלֵל זֶה תַּחְדִּיר
 בְּעֲצָמְךָ: "אִישׁ אֶמּוֹנָה אִין לוֹ קְשִׁיּוֹת, וְאִישׁ כּוֹפֵר
 לֹא מוֹעִיל לוֹ תְּרוּצִים וְתִשׁוּבוֹת"; וְלָכֵן אַל תְּבַלְבֵּל
 אֶת עֲצָמְךָ מִשׁוּם דְּבָר, רַק תִּסְלַק אֶת דַּעְתְּךָ לְגַמְרֵי,
 וְתִדַּע שְׂאִינְךָ יוֹדֵעַ כְּלוּם, וְאִינְךָ צָרִיךְ לְדַעַת כְּלוּם,
 וְאִז תַּחֲיֶה חַיִּים חֲדָשִׁים, חַיִּים נְעִימִים בְּכָל פֶּעַם,
 וְחַיִּיךָ יִהְיֶה חַיִּים אֲמֵתִיִּים, חַיִּים נְצַחִיִּים. וְזִכֹּר דְּבָר
 זֶה, כִּי תִצְטָרֵךְ אוֹתוֹ לַיָּמִים הַבָּאִים, כִּי אִף אֶחָד
 אִינוֹ יוֹדֵעַ מַה מְחַכָּה עָלָיו בַּיָּמֵי חַיֵּי הַבָּלוּ, כִּי עַל
 כָּל אֶחָד בְּזֶה הָעוֹלָם עוֹבְרִים כָּל מִינֵי צָרוֹת וְיִסּוּרִים
 וּמְרִירוֹת וּמְכַאוּבִים, וְאֲשֶׁרֵי מִי שְׂחֵי חַיֵּי אֶמּוֹנָה,
 שְׂאִז יְתַבְרַךְ בְּכָל הַבְּרָכוֹת, כְּמוֹ שְׂפָתוֹב (מְשָׁלִי כח):
 "אִישׁ אֶמּוֹנוֹת רַב בְּרָכוֹת"; וְאָמְרוּ חַכְמֵינוּ

הַקְדוּשִׁים (שְׁמוֹת רַבָּה, פְּרָשָׁה נֹא, סִימָן א'): אַתָּה מוֹצֵא,
 כָּל מִי שֶׁהוּא נֶאֱמָן, הַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא מְבִיא
 בְּרָכוֹת עַל יָדָיו; כִּי אִם יֵשׁ לְאָדָם אֲמוּנָה, הוּא
 מִמְשִׁיךְ כָּל הַבְּרָכוֹת שֶׁבְּעוֹלָם. אֲשֶׁרִי מִי שֶׁחֲזַק
 בְּאֲמוּנָה, וְאִז טוֹב לוֹ כָּל הַיָּמִים בְּזֶה וּבָבֵא.

ה.

צָרִיךְ שֶׁתִּדַע, אֱהוּבִי, בְּנִי! אֲשֶׁר אָדָם צָרִיךְ
 לְבָרַח מִכָּל מִינֵי מַחְלָקָת וּמְרִיבוֹת, הֵן שֶׁלֹּא יִחְלַק
 עִם אִשְׁתּוֹ, וְהֵן שֶׁלֹּא יִחְלַק עִם יְלָדָיו, וְהֵן שֶׁלֹּא
 יִחְלַק עִם קְרוֹבָיו וּבְנֵי מִשְׁפַּחְתּוֹ, וְהֵן שֶׁלֹּא יִחְלַק
 עִם שׁוֹם בֶּן אָדָם, אֲדִרְבָּה תָּמִיד יִחַפֵּשׂ רַק אֶת
 הַשְּׁלוֹם, כִּי כִּן אָמְרוּ חֲכָמֵינוּ הַקְדוּשִׁים (שֶׁבַת י.):
 שְׁמוֹ שֶׁל הַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא שְׁלוֹם; וְלִכֵּן מִי שֶׁרוֹצֵה
 שֶׁהַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא יִשְׁרָה בּוֹ, שִׁישְׁתַּדֵּל מְאֹד מְאֹד
 לְחַפֵּשׂ רַק אַחַר הַשְּׁלוֹם וְאַהֲבָה, וְאִז טוֹב לוֹ כָּל
 הַיָּמִים. וְחֲכָמֵינוּ הַקְדוּשִׁים אָמְרוּ (עֲקָצִין פָּרָק ג'): לֹא
 מְצֵא הַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא כָּלִי מִחֲזִיק בְּרָכָה לְיִשְׂרָאֵל
 אֲלֵא הַשְּׁלוֹם; וְלִכֵּן צָרִיכִים מְאֹד מְאֹד לְשַׁמֵּר
 מִמַּחְלָקָת וּמְרִיבוֹת, שֶׁזֶה נוֹבֵעַ מִיִּשׁוּת. הָאָדָם צָרִיךְ
 לְבַטֵּל אֶת עֲצָמוֹ לְגַמְרֵי אֵל הָאֵין סוּף בְּרוּךְ הוּא,

וְלִידַע שֶׁהוּא יִתְבַרַךְ מִחַיָּה וּמֵהוּיָה וּמִמָּקוֹמַיִם אֶת כָּל הַבְּרִיאָה כְּלָה, וְדוּמָם, צוּמַח, חַי, מְדַבֵּר, זֶה לְבוּשׁ לְגִבֵי הָאֵין סוּף בְּרוּךְ הוּא. וְלִכֵּן צְרִיכִים מְאֹד מְאֹד לְשֹׁמֵר מִמַּחְלָקַת, שְׁגוּרִים סְלוּק הַשְּׂכִינָה מִהָעוֹלָם, רַחֲמָנָא לִישׁוּבָן, וּמָה גַם שְׁגוּרִים לַעֲשׂוֹת חֲלָל הַפְּנוּי, שְׁשָׁם לֹא יִרְגִישׁוּ אֶת הַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, כְּבִיכּוֹל. וְרַבְּנוֹ ז"ל אָמַר (סֵפֶר-הַמִּדּוֹת, אוֹת מְרִיבָה, סִימָן סו): בְּמָקוֹם מְרִיבָה שֵׁם הַשְּׁטֵן; וּמִי רוֹצֵה אֶת הַשְּׁטֵן בְּתוֹךְ הַבַּיִת שְׁלוֹ? וְלִכֵּן תְּבַרַח מִמַּחְלָקַת, שְׁזֵה הַדְּבָר הַכִּי מְגִנָּה, וְאֵין עוֹד דְּבָר מְאוּס כְּמוֹתוֹ, וְרוּאִים אֵיךְ הַסֵּמ"ךְ-מ"ם עֲמַל קָשָׁה מְאֹד לַעֲשׂוֹת פְּרוּדִים בֵּין נִשְׁמוֹת יִשְׂרָאֵל, כִּי בְּמָקוֹם שֵׁשׁ פְּרוּדִים — שָׁם שׁוֹרָה הַטְּמָאָה. וְלִכֵּן, אֲהוּבִי, בְּנִי! "תְּבַרַח מֵהָר" מְכַל מִינֵי מַחְלָקַת שְׂבָעוֹלָם, יִהְיֶה מָה שִׁיְהִיָּה וְיִהְיֶה אֵיךְ שִׁיְהִיָּה, כִּי זֶה הַסֵּמ"ךְ-מ"ם, שְׁכָל הַכַּח שְׁלוֹ זֶה רַק "הַפְּרִד וּמְשַׁל", הוּא רוֹצֵה לַעֲשׂוֹת פְּרוּדִים בֵּין נִשְׁמוֹת יִשְׂרָאֵל, וְעַל-יְדֵי-זֶה לְמַשַּׁל עֲלֵיהֶם. וּבְאַמֶּת הַמְּלוּכָה וְהַמְּשָׁלָה שִׁיכּוֹת רַק לְהַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, וּכְשֵׁשׁ לְאָדָם יִשׁוּת וּגְאוּת, הָרִי הוּא הוֹחָה אֶת הַשְּׂכִינָה. כִּי כָּךְ אָמְרוּ חֲכָמֵינוּ הַקְּדוּשִׁים (סוּטָה ה.): כָּל אָדָם שֵׁשׁ בּוֹ גִּסּוֹת הָרוּחַ, אָמַר הַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא אֵין אֲנִי וְהוּא יְכוֹלִין

לְדוֹר בְּעוֹלָם; וְלִכְן שְׁלֵמוֹת הָאָדָם לְבַטֵּל אֶת עֲצָמוֹ
 לְגַמְרֵי אֱלֹוֹיֹו יִתְבַּרֵךְ, וְלִידַע אֲשֶׁר בְּכָל תְּנוּעָה
 וּתְנוּעָה שָׁם אֲלוֹפּוֹ שֶׁל עוֹלָם, וְזֶה מֵה שְׁמַגְלָה
 הַצַּדִּיק הָאֲמֵת.

אך נגדו עומד בלעם הרשע, פמובא בדברי
 רבנו ז"ל (לקוטי מוהר"ן, חלק ב', סימן נז): כמו
 שהצדיק האמת מגלה תורה ואמתת מציאותו
 יתברך, כנגדו עומד בלעם הרשע, וגם כן מלביש
 את עצמו בלבוש של חכם, ומדבר דברי תורה,
 אבל ההפרש מובן ממילא, כי בלעם שרשו
 מהסמ"ך-מ"ם פידוע, אשר בל'ע'ם בל'ק',
 ששרשם לקלל בקללות, יונקים מקלפת עמ'ל'ק',
 ושרו של עמלק זה הסמ"ך-מ"ם, ולכן כל ענינו
 הוא רק לעקר את נשמות ישראל ממנו יתברך.
 ולכן צריכים מאד מאד לשמר מהטמאה הזו,
 שהיא הסמ"ך-מ"ם, הרוצה לעשות פרודים בין
 נשמות ישראל, וכמו שכל פחו הוא הדבור,
 שמסית ומדיח את אחרים, כמו-כן הפח נגדו הוא
 לא להפנס אתו בכוזחים, פמובא בדברי רבנו ז"ל
 (ספר-המדות, אות גאוף, סימן י'): לא תפגס עם פתוייה
 בטוען ונטען, כי אריכת הרגשת החושב אפלו

לְבַחֲיַנַת הַשׁוֹלֵל תִּפְעַל הַגְּבֵרַת הַחֲפִיץ וְתַתְּהַפֵּף
 הַרְצוֹן אֵלָיו; וְלִכֵּן לֹא רַק שְׂאִין צְרִיכִים לְהַתְּנִיחַ
 עִם רְשָׁעִים אַרְוָרִים, הַמְּסִיתִים וּמְדִיחִים נִגְדוּ
 יִתְבָּרֵךְ, וְנִגְדוּ הַצְּדִיק הָאֵמֶת הַמִּקְרָב אוֹתָךְ אֶל
 הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, אֲלֵא אֵין צְרִיכִים אֲפִלּוּ לְהַתְּחִיל
 לְחַשֵּׁב מֵהֶם, וְלֹא לְגַרֵם אֶתְּם לְגַמְרִי, רַק לְעֵסֵק
 בְּגִלּוּי שְׂכִינָה, וּלְהַגְדִּיל אֶת שֵׁם הַצְּדִיק בְּעוֹלָם,
 וְעַל-יְדֵי-זֶה בְּעֶצְמוֹ תִּהְיֶה לָהֶם מַפְלָה. וַיִּכְבֵּר אָמַר
 הַחֲכָם: "לֹא תוּכַל לְהִלָּחֵם עִם נָבֵל כְּמוֹ שֶׁתַּחֲרִישׁ
 לוֹ"; כִּי תִכְרַף-וּמִיד כְּשֶׁאָדָם נִכְנָס בְּכּוֹפֹת עִם רְשָׁעִים
 אַרְוָרִים, שְׂיוֹנְקִים מִהַסֵּמ"ך-מ"ם, נוֹתֵן לָהֶם כֹּחַ.
 וְלִכֵּן אֲשֶׁרִי מִי שֶׁבּוֹרַח מֵהֶם מֵהַר כָּכֵל הַיּוֹתֵר, כִּי
 שָׂרָשָׁם הוּא מַחְלֶקֶת וּפְרוּדִים, וְכִמוֹ שֶׁפְּתוּב (תְּהִלִּים
 לַד): "בִּקְשׁ שָׁלוֹם וְרַדְּפֵהוּ", וּפִרַשׁ רַש"י: בִּקְשׁ
 שָׁלוֹם — בְּמִקוּמָה, וְרַדְּפֵהוּ — בְּמִקוּם אַחֵר.
 וּפִרַשׁ רַבֵּנוּ ז"ל (חַי-מֹהַר"ן, סִימָן תְּכוּ), שֶׁלְּפַעֲמִים
 צָרִיךְ דִּיקָא שְׂיִהְיֶה לוֹ שָׁלוֹם עִם שׁוֹנְאֵי הַשֵּׁם,
 וְעַל-יְדֵי-זֶה דִּיקָא יְרַדְּפֵהוּ בְּמִקוּם אַחֵר, וּפְרוּשׁוֹ,
 שֶׁהַשָּׁלוֹם הֵכִי טוֹב עִם הַרְשָׁעִים — לְהִיּוֹת רַחוּק
 מֵהֶם, כִּי בְּזֶה בְּעֶצְמוֹ שְׂאִינוּ יוֹצֵא לָרִיב עִמָּהֶם,
 אֲלֵא מֵרָאָה לָהֶם כְּאִלוֹ הוּא בְּשָׁלוֹם, עַל-יְדֵי-זֶה
 הוּא רוֹדֵף אוֹתָם מִמִּקוּם אַחֵר, כִּי אֵין עוֹד מִכָּה

לְרַשְׁעִים, כְּמוֹ שְׂאִין מְדַבְּרִים עִמָּהֶם. וְלַכֵּן, אֱהוּבִי,
 בְּנִי! "תְּבַרַח מְהֵרָה" מְכַל מִיָּנִי רַשְׁעִים אַרְוֵרִים
 הַמְּסִיתִים וּמְדִיחִים נֶגֶד הַקָּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, וְנֶגֶד כָּל
 הַקָּדוֹשׁ לְעַם יִשְׂרָאֵל, וְנֶגֶד הַצַּדִּיק הָאֵמֶת הַמְּגִלָּה
 אֶת אֲמֶתֶת מְצִיאֹתוֹ יְתַבְּרֶךְ, וְאִף שְׂבִין כֶּף יַחֲשֹׁבוּ
 שְׂאֵתָה אוֹחוֹ עִמָּהֶם, אֵתָה, אֱהוּבִי, בְּנִי! בְּרַח לְךָ
 מֵהֶם כְּמוֹ שְׂבוֹרְחִים מֵאֵשׁ שׁוֹרֶף. וּבְכָל־טוֹב מְאֹד
 לְהִרְגִיל אֶת עֲצָמוֹ לְמַעַט דְּבוּרוֹ עִם רַשְׁעִים אַרְוֵרִים,
 כִּי זֶה לֹא יָבִיא לְךָ שׁוֹם טוֹב רַק רַע, וְאֲשֶׁרִי מִי
 שְׁהוֹלֶךְ תָּמִיד אֵצֶל חֲכָמִים וְלוֹמֵד מֵהֶם, וּכְבָר אָמַר
 הַחֲכָם מְכַל אָדָם (מִשְׁלֵי יג): "הוֹלֶךְ אֶת חֲכָמִים
 יַחֲכֶם", וְדַרְשׁוּ חֲכָמֵינוּ הַקָּדוֹשִׁים (יְלָקוּט מִשְׁלֵי, רָמֵז
 חֲתֻקָּנ): אָמַר הַקָּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, אָדָם הָרֵאשׁוֹן שָׁמַע
 לְאִשְׁתּוֹ וְנִתְגַּרֵּשׁ, שְׂאֵל־מִלִּי נִדְבֵק וְשָׁמַע לִי — הֲיֵה
 כְּמוֹנִי, כְּשֵׁם שְׂאֵנִי חַי וְקַיִם, כֶּף הוּא הֲיֵה חַי וְקַיִם.
 וְזֶה "הוֹלֶךְ אֶת חֲכָמִים יַחֲכֶם", אֲשֶׁרִיהֶם לְצַדִּיקִים
 וְלְדַבְּקֵיהֶם, וּכְתִיב (מִשְׁלֵי יט): "שָׁמַע עֲצָה וְקִבַּל
 מוֹסֵר לְמַעַן תִּחְכַּם בְּאַחֲרֵיתָהּ".

תָּם וְנִשְׁלָם, שְׂבַח לְאֵל בּוֹרֵא עוֹלָם!